

A BLOOMFIELD COLLEGE NAGY AVATÁSI ÜNNEPE

Öt amerikai kiválóság között doktorrá avatták Eisler Károlyt — Driscoll kormányzó és Ralph Bunche beszédei

BLOOMFIELD, N. J., jan. 14. — New Jersey állam Bloomfield városában, alapításának 143 éves évfordulója és alapítóinak emlékére tartott kegyeletos szertartás keretében az amerikai közélet öt kiválóságát disz doktorrává avatta a Bloomfield College és Szeminárium. Az ünnepség a Westminster Presbyterian templomban zajlott le pénteken, január 12-én délután és este a tempom mellett lévő pompás Jarvie Hallban rendezett diszvacsorával folytatódott kerek 400 vendég részvételével.

A Westminster templomban

Már jóval a négyórás kezdett előtt zsúfolásig megtelt a félkör alakú templom, melynek színes ablakain a derült tél nap sugarai aranyozták be ennek a vallásos és tudományos ünnepségnek színhelyét. Pontosan négy órakor az orgona mélabus hangjára lassu lépésekkel vonultak be a Marshallok, a kollégiumi kórus, a kollégium és szeminárium tanítványai, tanárai és vezetők, kiket az avatandó öt disz doktor jelölt követett, utánuk a Bloomfield College and Seminary elnöke és tanácsának feje következett.

Rev. Joseph C. Dickson (Upper Montclair, N. J.) presbiter lelkész, a kollégium egyik igazgatójának rövid imája után felesendült az énekharmonia: „Our God, Our Help in Ages Past” és a „Psalm 150” melyet követett a tiszteletbeli doktorok avatása és a doktori diplomák átnyújtása.

Elsőnek Alfred E. Driscoll, New Jersey állam kiváló kormányzója lépett az oltár elé kísérelővel, aki előadta rövid életrajzát, élete munkájának teljesítményeit, melyek alapján New Jersey állam első polgárának doktorrá avatását javasolta.

A következő jelölt Ralph Bunche, az Egyesült Nemzetek Trusteeship Departmentje igazgatója, a Nobel békedíj nyertese volt, aki létrehozta Izraelben a békét az arabok és zsidók között. Joggal nevezte

ezt a kiváló, élete teljesítményeihez képest fiatal férfit Frederick Schweitzer, a kollégium elnöke, a „Béke Hercege”-nek. Bunche, a jogi doktorok hagyományos fekete selyemtő-gájában hagyta el az emelvényt, hogy helyet adjon Rev. Lester H. Clee-nek, aki a New Jersey State Mediation Board elnöke és ebben a minőségben tett nagy szolgálatokat a köznek.

Rev. Clee után lépett az emelvényre Eisler Károly, az Eisler Engineering Company Inc. elnöke. Eisler Károlyt Rev. Charles J. McKirchan, Ph. D. ajánlotta a kollégium elnökének, disz doktorrá avatásra. A ceremóniának megfelelően először Eisler élettörténetét mondotta el Rev. McKirchan. Megdobbant a jelenlévő száz magyar szív, mikor hallotta... Charles Eisler 47 évvel ezelőtt vándorolt ki Budapestről. Magyarországból az Egyesült Államokba... És gyorsan pergett ennek a kivételes tehetségű amerikai magyarnak életútja és annak néhány legfontosabb fejezete. 1920: a Westinghouse mérnöke... Három évtized alatt nem kevesebb, mint ötven technikai tudományt szabadalmaztatta... Évtizedekkel ezelőtt megalapította saját cégét, mely amerikai és világviszonylatban is az első vonalban áll. Eisler szabadalmi elsősorban járult hozzá az amerikai rádiógyártás nagyszerű fellendüléséhez... egy magyar mérnök tudásának diadaláról szól Eisler Károly érdemeinek krónikája. De ez még nem minden: a nemrég létesített Dikovics Ház, a kollégiumi diák kultur-otthonának alapítása és befelendezése is Eisler Károly nevéhez fűződik. „Benefactor of Mankind” — hangsúlyozta Rev. McKirchan — az „Emberiség Jótévedője”, akit szponzor a „Tudományok Doktora” kitüntetésre javasolt.

Sorrendben utoljára Eldridge Hayes, a „Modern Industry” című folyóirat kiváló elnöke, kiadója és szerkesztője nyerte el szintén a „Tudományok Doktora” címet.

A felavatott doktorok szemben az oltárral, az első sorban foglalták el ismét helyeiket és az énekharmonia „Szépséges Üdvöztető” himnuszát intonálta. Bugott az orgona és közben lebugett a nap a Westminster templom ablakairól, majd ünnepélyes csendben a pulpitus elé lépett Dr. Ralph J. Bunche, hogy megtartsa beszédét.

Becsületes Béke, de nem Mindenáron...

Rövid bevezetés után, rátért beszéde tárgyára „Az Egyesült Nemzetek és a Béke Kilátásai” („The United Nations and the Prospect of Peace”) rendkívül aktuális témára. „Becsületes Béke, — de nem mindenáron”, mondotta a nemzetközi jogviszonylatok ezen Nobel-díjas tudósa, aki óva intette Amerikát az elszigetelődés politikájától, amit bizonyos személyiségek a közelmúltban hang szütyöztak. Bunche az Egyesült Nemzetek szervezetétől várja a világ békéjét. A béke — mondotta — nem valószínűsíthető meg fenyegetésekkel, csak együttműködéssel. A választás tisztán áll előttünk: a UN sikere, mely békét jelent, vagy a UN balsikere, mely a háborút jelenti. Az aktuális koreai eseményekkel foglalkozva, Bunche hangsúlyozta, hogy a koreai háborút meg kell nyernie az Egyesült Nemzeteknek és pedig, vagy becsületes diplomáciai tárgyalásokkal, vagy — ha másként nem megy —, fegyverrel. Az izolációs politika ellen foglalt állást a Nobel-díjas Bunche és szerinte az Egyesült Nemzetek ideáljának feladása egyértelmű lenne a kollektív biztonság feladásával, mely pedig Amerika szempontjából is végzetes lenne. „Bizonyos javaslatok szerint Amerikának saját határai mögé kellene visszavonulnia, — kagylójába behúzódnia. Ez azonban ma nem lehetséges — nem lehetséges,

hogy repülőgépeinkkel és hajóinkkal egy modern kínai falat vonjunk magunk köré, — mondotta Bunche, aki még a mai „rendkívül veszélyes helyzetben” is lehetségesnek tartja a béke egyesült erővel való biztosítását és fenntartását...

Dr. Bunche hosszú és minden szavában mély hatású beszéde után felzengett a „Végtelen szép Égbolt” himnusz, majd Rev. Rácz Győző, a passaicai Magyar Református Egyház lelkésze, a Magyar Református Szinódus elnöke mondotta a záróimát és adta az áldást a jelenlévőkre.

Diszvacsora a Jarvie Hallban

A felemelő ünnepséget követően 400 terítékes vacsora következett a valóban kivételes izléssel diszitett Jarvie Hallban, melynek hatalmas emelvényén az új disz doktorok, a kollégium vezetősége és az egyházi vezetők foglaltak helyet családtagjaikkal. Itt a tisztmesteri teendőket Rev. Glenn Ward Gypson látta el sok körültekintéssel és szellemességgel. A vacsora után Alfred E. Driscoll, New Jersey állam népszerű kormányzója, aki hivatala második turnusát szolgálja, lépett a szószoki emelvényre.

Driscoll kormányzó beszéde

Driscoll kormányzó a „Béke Biztonságáról” beszélt, kiemelve, hogy a kormány programja szerint a polgári védelem céljaira, légvédelmi fedezékek építésére 48 millió dollárt irányoztak elő. Ez a program a kormányzó szerint nem lesz képes az összes polgárok biztonságát előmozdítani. Driscoll a „földbeasott lyukak” kiépítése mellett nagyszabású vízi és egyéb közlekedési utak kiépítését és más közhasznú intézmények létesítését javasolta, melyek békében éppúgy használnak majd a lakosság-nak, mint háborúban. „Légvédelmi fedezékek építése csak azt jelentené, hogy lefelé nézünk a biztonságért, nem pedig felfelé...”

A kormányzó fordultat és tervekben gazdag beszéde után Rev. Lester H. Clee lendületes beszédében a Bloomfield College és Szeminárium teljesítményeiről és jövőjéről szöközött hazaszeretetről tanusodó szavakkal, melyekből nem hiányzott a humor sem.

Látogatás a Dikovics Otthonban

A sokszáz főre rugó amerikai és amerikai-magyar közönség jóval este tíz óra után kezdett oszladni, miután e'özönleg még néhány szórakoztató dallal és quartettel kedveskedett az ünnepség rendezőbizottságnak. Az amerikai magyarság nagyrésze a közelben lévő, Eisler Károly által alapított Dikovics Házat látogatta meg, ahol Rev. Dikovics prófeszor és Eisler Károly és felesége, továbbá a nagy népszerűségnek örvendő Dr. Nyáry Miklós bloomfieldi beszolgáló lelkész és felesége valóban magyar vendégszeretettel fogadták és látták el ennek a szép, színtől, virágtól és megértő, magyarság jóságtól sugárzó diákháznak vendégeit.

Már éjfél után járt az idő, mikor még hangos volt magyar szótól a Dikovics Ház. Méltó, magyaros befejezése volt ez a látogatás és vendégség egy valóban amerikai kul-

turünnpnek, melyből az amerikai magyarság is kivette részét és büszkén vallhatta magát Eisler Károly nagy kitüntetéses lelkes, szerény tanújának.

A bloomfieldi doktorrá-avattásra nemcsak a környékből és Bloomfieldből, hanem New Yorkból is nagyszámú közönség jött el. Az amerikai és amerikai-magyar társaság sok kiválósága közül többek között a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Az Eisler család tagjai: felesége Mrs. Frieda Eisler, fia Charles Eisler, Jr., mérnök, az apja vállalatának alelnöke; lánya, férjével: Dr. Leffné Márta Eisler, Dr. Forestné Ruth Eisler, Dr. Smithné Cemel Eisler; Nagy Bertalan, New York, Császár Gyula és neje. A lelkészek közül: Rev. Dr. Dikovits János professzor és családja, Dr. Kovács Ferenc és neje, Rev. Rácz Győző és neje, Rev. Kosa András és neje, Rev. Bertalan Imre és neje, Rev. Szathmáry Gyula és neje, Rev. Czirányi Miklós és neje, Tiszt. Dr. Nyáry Miklós, neje és fia, Dr. István Fortay és neje, Sárossy Béla és neje, Haydu Béla és neje, Beck György és neje, Kent Frigyes és neje, Németh György és neje, Dr. Plavetzky Emil és neje, Tuly Dezső és neje, Bíró P. Ernő és neje, B. Burchard József, az Amerikai Magyar Nép-száva Newark és környéke igazgatója, neje és lánya, Marion, Morik József és neje, Papp Lajosné és lánya Evelyn, Szőke Béláné és lánya, Kautitz Vilmos, Ács Pál, szerkesztő, Mrs. Mary Baranyai, Rev. Dr. Bogár Károly és családja, Mrs. Zawartkay Lillian, a Kultur Otthon női osztály elnöknője, Zambory Sándor és neje stb.

Weber Tibor